

РЕЗЮМЕТА

НА

НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИТЕ ТРУДОВЕ И ПУБЛИКАЦИИ

НА Д-Р ВИКТОР ИВАНОВ

ПО ОБЯВЕН КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ
„ГЛАВЕН АСИСТЕНТ“ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.6. ПРАВО, НА-
УЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ТЕОРИЯ НА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО. ПОЛИТИЧЕСКИ
И ПРАВНИ УЧЕНИЯ“, ОБНАРОДВАН В „ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК“, БР. 72 ОТ 13. 09.
2019 Г.

(ПРЕДСТАВЕНИТЕ НАУЧНИ ТРУДОВЕ НЕ ПОВТАРЯТ ПУБЛИКАЦИИТЕ
ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“)

Summaries
of
research works and publications
of Dr. Viktor Ivanov

СОФИЯ, 2019 година

I. Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в международни бази данни с научна информация

1. Иванов, В., **Критическата традиция и формирането на десакрализираща теория на правото**, Научни трудове, 2019, т. 2, с. 69-87, Print ISSN: 0861-9344 Online ISSN: 2534-8957.

Резюме: Критическата традиция, възхождаща от древността през Кант до наши дни, е в основата на съвременното научно мислене. В сферата на правознанието тя е застрашена от апологетични теории и безкритичен позитивизъм. Въпреки, че капитализмът по своя дух е рационалистичен, има опасност в съвременните си ипостаси да се трансформира в своя ирационална дехуманизирана версия, която да се откаже от най-значимите достижения на научното мислене, подменяйки ги със занаятчийски прагматизъм и професионален конформизъм. В статията се защитава разбирането, че само съзнателното и целенасочено следване на критическата традиция и нейното актуализиране в условията на глоболизиращ се и дигитализиращ се капитализъм може да ни даде основите на една завършена десакрализираща теория на държавата и правото.

Ключови думи: критическа традиция, рационализъм, критическа теория, криза на правосъзнанието, десакрализираща теория на правото.

The critical tradition and the forming of desacralising legal theory

Abstract: The critical tradition ascending from antiquity through Kant to the present day lies in the basis of modern scientific thinking. In the sphere of legal science, it has been threatened by apologetic theories and uncritical positivism. Although capitalism is rationalistic in its spirit, there is a danger that in its modern hypostases it may be transformed into its own irrational dehumanized version, which will abandon the most significant achievements of scientific thinking, replacing them with craft pragmatism and professional conformism. The article defends the notion that only a deliberate and purposeful following of the critical tradition and its updating in the conditions of a globalizing and digitalizing capitalism can provide the foundations for a complete desacralising theory of the State and Law.

Key words: critical tradition, rationalism, critical theory, crisis of the legal awareness, desacralising theory of the legal theory.

2. Иванов, В., **Нови предизвикателства и промени в българското право**, Икономически и социални алтернативи, 2019, бр. 3, с. 86-96, ISSN (print): 1314-6556, ISSN (online): 2534-8965

Резюме: Настоящото и бъдещето на правото далеч не са безпроблемни. И правото, и държавата в своето единство зависят от фундаментални процеси, които обхващат и структурират цялото човечество, целият ни модерен свят. В изследването се акцентира на прехода от национални държавно-правни континууми към регионални и глобални юридико-властови структури. Защишава се разбирането, че контрола над държавата и правото в условията на дигитализираща се и глобализираща се икономика лесно може да бъде изпуснат от структурите на гражданското общество и овладян от неконтролирани структури на глобалния капитал, ако не се създадат своевременно новите демократични форми и механизми, отговарящи на духа на Четвъртата индустриална революция. Призовава се юристите да изградят модерен десакрализиращ светоглед в защита на общочовешките ценности и идеали.

Ключови думи: Капитализъм 4.0; дигитална икономика; държавно-правни континууми; юридико-властови структури; десакрализиращ светоглед.

New Challenges and Transformations in Bulgarian Law

Abstract: The present and future of law is not devoid of problems. Both law and the state in their unity depend on fundamental processes that encompass and structure the whole of humanity, our entire modern world. The study focuses on the transition from national state-legal continuums to regional and global legal-power structures. It defends the notion that in the context of a digitalizing and globalizing economy control over the state and law can easily be lost by civil society structures and taken over by uncontrolled structures of global capital unless new democratic forms and mechanisms, which are relevant to the spirit of the Fourth Industrial Revolution, are created in time. Jurists are urged to build a modern desacralising worldview in defense of universal human values and ideals.

Key words: Capitalism 4.0, digital economy, state-legal continuum, legal-power structures, desacralising worldview.

II. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в България

1. Иванов, В., **Принципът на секуларизма в системата на конституционните принципи**, В: Проблеми на законодателството и правоприлагането, свързани с развитието на бизнеса в Република България и Европа : Сборник с доклади : В 2 тома : Годишна научна конференция 2014 г., организирана по повод 100-годишнината от рождението на проф. Веселин Христофоров: Том 2 / Ред. кол. Мирослав Димитров, Илонка Пешева-Горанова, Гергана Боянова, Пресиян Марков, Стефан Радев, София: ИК - УНСС, 130-135. ISBN 978-954-644-739-5.

Резюме: Докладът е посветен на принципа на секуларизма в системата на модерния български конституционализъм и в съотношение с другите основополагащи принципи по Глава първа „Основни начала“ от действащата конституция. Акцентира се на двойствената природа на принципа на секуларизма: от една страна, да регламентира релацията „Държава – Църква” в модерната епоха, като ги дистанцира, а от друга страна, да прокламира и защити свободата на вероизповеданията и укрепи религиозната толерантност в конкуренцията между самите конфесии, както и спрямо атеистичните убеждения. Авторът смята, че конституционноправните принципи са обвързани в сложна система, при което има своеобразно сдвояване между тях, така че всеки основен принцип се намира в единство с принцип „антитеза“. Принципът на секуларизма всъщност е единството на две противоположни начала, преследващи противоположни стратегически цели, но и същевременно допълващи се в безкрайността на социалното пространство-време.

Ключови думи: секуларизъм, конституционализъм, конституционен принцип, църква, държава, свобода на религията

The principle of secularism in the system of constitutional principles

Summary: The report treats the principle of secularism in the system of modern Bulgarian constitutionalism and in relation to correlation with the other fundamental principles in Chapter One "FUNDAMENTAL PRINCIPLES" of the current Bulgarian constitution. It focuses on the dual nature of the principle of secularism: on the one hand, to regulate the relation "State - Church" in the modern era by distancing them, and on the other hand, to proclaim and protect the freedom of creeds and reinforce religious tolerance in the competition among religious denominations themselves and in respect of atheistic beliefs. The author believes

that constitutional principles are bound in a complex system, in which there is a kind of pairing between them so that each basic principle is in unity with its "antithesis". The principle of secularism is actually the unity of two opposing basic notions, which pursue conflicting strategic objectives, but which are also complementary in the infinity of the social space-time relation.

Key words: secularism, constitutionalism, constitutional principle, Church, State, freedom of religion

2. Иванов, В., **Секуларизиране и модернизиране на българската държава и право**, В: България: 140 години модерна българска държавност, Международна научна конференция, посветена на 140 години от възстановяването на българската държавност, 1 юни 2018 г., УНСС. Научна редакция: Блага Благоева, Елена Симеонова, София: ИК – УНСС, 339-348. ISBN: 978-619-232-151-2.

Резюме: Докладът е посветен на секуларизирането и модернизирането на Българската държава и право след освободителната за нас Руско-турска война. Принципът на секуларизма е от съществено значение за модернизирането на държавата и правото и заема основополагащо място в системата от принципи на модерния български конституционализъм. Накратко се проследява както неговото значение за трансформациите, съпътстващи модернизирането на нашата държава и право след приемането на Търновската конституция, така и позитивно правната му уредба в четирите български конституции. Акцентира се на светогледното значение на този принцип и неговата дълбока обвързаност с десакрализиращия мироглед, характерен за Културната парадигма на Новото време (КПНВ).

Ключови думи: Културна парадигма на Новото време (КПНВ), секуларизъм, конституционализъм, релацията „църква – държава“, свобода на религиозните или атеистичните възгледи.

Secularisation and modernization of Bulgarian State and Law

Summary: The report is dedicated to the secularization and modernization of the Bulgarian State and Law after the Russian-Turkish war that was liberated for us. The principle of secularism is essential for the modernization of the State and the Law and he occupies a fundamental place in the system of principles of modern Bulgarian constitutionalism. In brief, his significance for the transformations accompanying the modernization of our state and law

after the adoption of the Tarnovo constitution, as well as the positive legal arrangement in the four Bulgarian constitutions. It emphasizes the universal meaning of this principle and its deep commitment to the desacralizing worldview characteristic of the New Age Cultural Paradigm (NACP).

Key words: New Age Cultural Paradigm (NACP), secularism, constitutionalism, the relationship “Church – State”, freedom of religious or atheistic views.

3. Иванов, В., **Кантианската и посткантианска критическа традиция в Десакрализиращото учение за правото**, В: Научна конференция по повод 120 години от рождението на проф. Цеко Торбов, НБУ, 15 май 2019 г.

Резюме: Докато кантианският гносеологически и методологически формализъм е от съществено значение за формирането на Чистото учение за правото, то съдържателната критическа традиция води до радикални десакрализиращи изводи относно религията, държавата и правото. Десакрализирането на правото, проведено строго логически и педантично, е в основата на създаването на цялостно критично и теоретично непротиворечиво правно учение, което да е контратеза на Келзенианският правен формализъм и догматизъм. Родено от недрата на Културната парадигма на Новото време (КПНВ), чийто основен закон е разширеното възпроизводство на критично-рационалните понятийни системи, чрез които диагностицираме обективните илюзии и ги десакрализираме, новото правно учение логично приема името Десакрализиращо учение за правото.

Ключови думи: Десакрализиращо учение за правото; критическа традиция; гносеологически и методологически формализъм; Културна парадигма на Новото време (КПНВ); десакрализиращ метод на научен анализ; десакрализиращ светоглед.

Kantian and Post-Kantian critical tradition in Desacralising doctrine of Law

Abstract: While the Kantian gnosiological and methodological formalism is essential for the formation of the Pure doctrine of law, a meaningful critical tradition leads to radical desacralising conclusions about religion, State and Law. The desacralisation of the law, conducted strictly logically and meticulously, is the basis for the creation of a fully critical and theoretically uncontroversial legal doctrine, which is a counterthesis of the Kelsian legal formalism and dogmatism. Born from the bowels of The New Age Cultural Paradigm (NACP), whose Basic Law is the expanded reproduction of the critically-rational notion sys-

tems, through which we diagnose objective illusions and we are desacralising them, the new legal doctrine logically accepts the name Desacralising doctrine of Law.

Key words: Desacralising doctrine of Law; critical tradition; New Age Cultural Paradigm (NACP). desacralising method of scientific analysis, desacralising worldview.